

NTL Luftfarten

Info desember 2025

Med ønske om en riktig God jul og et Godt nyttår

Julen nærmer seg fort, litt for fort kan nok noen si. Atter en aktiv måned er på vei mot slutten. Som vanlig tar infoskrivet vårt for seg ID-møtet i Avinor Konsern, vi skriver litt om vårt styremøte og avholdte medlemsmøter.

Vi har avholdt et teamsmøte der vi informerte om alderspensjon og regler rettet mot særalder. Viktig å få med seg dette. Det er mulig å logge inn på NTL for å se sendingen på nytt. Info om dette lenger ned 😊

NTL Luftfarten tar nå julefri og er tilbake i full drift fra 5. januar. Vi ønsker alle våre medlemmer og lesere en riktig God jul og et Godt nyttår.

ID-møte

Konsern

Saker på agendaen var:

- Informasjon fra konsernsjef, Abraham Foss
 - Drift og økonomi, Bra drift og det gjøres en virkelig god jobb i organisasjonen.
 - Styremøte, Vedtatt prognoser på 5 års plan, Rekordhøyt investeringsnivå
 - Eiermøte, Problemstillinger,
 - Bærekraft og klima, Bærekraftsmøte, Klimaomstillingsplan
 - Toppscore i ESG-risikovurdering
 - Prosjekter
 - Drift, forvaltning og utviklingsagenda
 - Mediesaker

- Status og informasjon per divisjon
 - Teknologi v/Lars Vågsal
 - Positive saker
 - Drift: Fortsatt god drift hele i 2025 ~300 forsinkelses-minutter FNT, 0 kritiske feil Lufthavn hittil i år.
 - Økonomi: 2025 OK. Budsjett 2026 ok, men vil kreve tett oppfølging spesielt mht prosjekter
 - Økende leveransepresisjon Prosjekt etter dipp i 3Q25
 - Utfordrende områder
 - Byggeprosjektene – stor kompleksitet og avhengigheter mellom prosjekter
 - RT: Utfordringer med Fase 2, Bodø RT – eskalering til øverste nivå hos leverandør KDA pågår
 - Kapasitet vs kost, mange samtidige prosjekter

- Modell for prioritering pågår
- Fokusområder neste periode
 - Transformasjon ATM: FAS, RT, NeTSO + NLBO
 - Få full effekt av ny org
 - Framtidens Drift og Harmoni i gang igjen – felles verktøy og prosess – bedre applikasjons-overvåking Mottak av prosjekter i drift
 - Forbedringsagenda Prosjekt og Porteføljestyling, innføring av «Lessons learned» på et utvalg av prosjekter hvert kvartal
 - Organisering og håndtering av AI og Digitale Tjenester i framtiden + FNT Drift
- BKI v/Karianne Helland Strand
 - Positive saker
 - Reinvesteringer – økende grad av gjennomføring og bedre samhandling på tvers
 - Positiv utvikling reetablering av mottak i Mo i Rana- sammen med DRL og TEK- tas videre til NLBO
 - Gode tilbakemeldinger på arbeidet med nye lufthavnmanualer
 - Lukket 5 forbedringstiltak med mål om mer effektiv gjennomføring av mindre prosjekter
 - Positiv resertifisering av miljø ISO 14001
 - Klimaomstillingsplan vedtatt i KL
 - God utvikling på sikkerhet og beredskap. «Forbilledlig involvering av fag uten at det går «sport» i faget»
 - Utfordrende saker
 - Sikkerhetspolitisk situasjon påvirker potensielt planlagt utfasing av FNT-utstyr
 - Jobber med endring i kompetanse og utvikling innenfor Infrastruktur. Viktig å håndtere forvaltning av infrastruktur på en god måte.
 - Fokusområder neste periode
 - Full flush prosjektet SOG – svært gode tilbakemeldinger fra Widerøe og LT på prosessen. Testing av lysbildet og brøyting fortsetter gjennom vinteren.
 - Vinterdriftsutfordringer RM – må jobbe med kompetanse, fokus og ledelse av vintervedlikehold. Ser mer skader.
 - Beslutte ny Klima- og miljøstrategi januar
 - Fremtidens Beredskap – AS- IS og tjenester & tjenestenivå (baseline), samt målbillediskusjon.
 - Fremtidens security – nye krav til varekontroll, secon kontrakter, CP-krav og NSB
 - Konsernrevisjon av konsernets sikkerhetsstyring
 - Testarena nye konsepter- hydrogen og RFP
 - Pilot tilstandsanalyser skal ferdigstilles og oppsummeres før gjennomføring igangsettes.
 - Større kontroll og grad av innsikt på infrastrukturdata er fokus for 2026
 - Innspurt av kontraktstrategi RIX/ARK.
- DSL v/Thorgeir Landevaag
 - Positive saker

- DSL - God trafikkutvikling
 - DSL- Fortsatt paxvekst i november
 - OSL- Grand plan (kapasitetsutviklings-plan 15 år) - beslutning oppstart forprosjekt for trinn 1/fase 1
 - DSL- Utvikling i kostnadsarbeidet i DSL
 - DSL- Arealplaner ferdigstilt, ombygginger besluttet
- Utfordrende områder
 - DSL- Stagnasjon/forventet avtakende vekst i trafikken fra V2025/26
 - DSL- Kostnadsreduksjoner fra 2026 (årlig mål 1% realreduksjon)
 - TRD- Driftsstabilitet og kapasitet for bagasje, terminal og flyoppst.
 - DSL- Utvikling inntekter tax-free
 - DSL- Fremtidens security / New Security Baseline fra 2027 / Skjerpede krav fra LT for innpassering til CP
 - BGO- Kapasitetsutfordringer utland
 - OSL- Kapasitetsbegrensinger frakt og FOP/nattparkering
- Fokusområder neste periode
 - OSL- BHS T1, ferdigstillelse fase 2
 - TRD- Ferdigstille Helhetlig plan for utvikling TRD
 - DSL- Kostnadsprogram
 - DSL- Fremtidens security / New Security Baseline fra 2027 / Skjerpede krav fra LT innpassering til CP
 - OSL- Grand plan – forprosjekt trinn 1 /fase 1
 - OSL- Oppstart ny sikkerhetskontroll
- Trafikkutvikling og kommersielle inntekter DSL
 - Passasjerer + 2,1% hittil i år
 - Flybevegelser + 0,5% hittil i år
 - Positiv vekst i november med + 1%.
 - Kommersielle inntekter + 3,3%
 - Kostnader ligger 55 MNOK under mål (positivt)
- Sykefraværet
 - I november 4,0% og 4,7% i oktober.
 - Rullerende 12mnd pr nov - 4,75%.
 - H1 verdi rullerende 12 mnd - 1,7
- DRL v/Anders Kirsebom
 - Positive saker
 - God drift
 - Positiv trafikk- og inntektsutvikling
 - Ny organisering DRL C,D,E konsept fra 1. mai
 - Produksjon av biogass på Svalbard fra 6.januar
 - Discover Airlines startet i Alta fra 4.desember
 - Serveringstilbud på nær alle lufthavner i DRL
 - Utfordrende områder
 - Komplekse prosjekter med grensesnitt mot Forsvaret – Bodø, Andøya, Evenes
 - Spoofing og jamming Øst Finnmark, WIF bekymret for regularitet
 - Oppmerksomhet rundt deteksjonssystem for droner
 - Økonomiske utfordringer NLBO og NLMR
 - Innstramminger i security regelverket

- Tilstand bygg og infrastruktur Svalbard lufthavn
- Idriftsetting av AviDrone
- Fokusområder neste periode
 - Helhetlig KVV Svalbard Lufthavn, forberedende arbeider i gang
 - Avklare operasjonelle og finansielle rammebetingelser for Andøya med SD og FD
 - Ressursstyring, optimalisering turnusplanlegging
 - Optimalisering mellom DRL og BKI
 - Bestilt rapport fra AFAS for å svare ut flyselskapers spørsmål om endring av tjenesteform på HF, BN og FL
 - Strategisk initiativ for utvikling av fremtidens kortbanenett (forberedelse til NTP)
 - Tilsetting av ny LHS på Svolvær
- **Informasjon Konseptutredning brannøvingsfelt**

I 2018 var det 16 brannøvingslokasjoner i bruk. Dette er i 2025 redusert til 11 lokasjoner – og målet nå er å se på hvordan fremtidens struktur skal være. Flere felt har store reinvesteringsbehov, og det må derfor fattes gode beslutninger basert på fakta. OSL har krav til å øve på kat.9 fly, og i dag reiser de til Kastrup. Det er 670 ansatte som har behov for kursing innen B&R. Instruktørmodellen vil også gjennomgås. Det er en utfordring på antall instruktører i dag. Dette er en konseptutredning for struktur for BØF - ikke en konseptfase i et konkret byggeprosjekt.

Veien videre

 - Oppstart av prosjektet skal opp til beslutning i Porteføljestyret 18.12
 - Konseptfasen planlegges ferdigstilt i løpet av juni 2026
 - Tillitsvalgte involveres videre i referansegruppe for prosjektet
- **Info Kompetanse- og generasjonsskifte**

Drivere for transformasjon av arbeidsmarkedet mot 2030:

 - Teknologisk endring
 - Geoøkonomisk fragmentering
 - Økonomisk usikkerhet
 - Demografiskifte- aldrende og redusert arbeidsstyrke globalt
 - Grønn omstilling

Felles funn fra strategisk kompetansekartlegging 2025

Daglig drift

Teamsmøte - Informasjon om pensjon

NTL Luftfarten sammen med LO Stat og NTL har avholdt et informasjonsmøte om alderspensjon fra folketrygden og SPK og om særaldersgrenser og nye regler for disse den 17. desember. Veldig kjekt at hele 160-170 deltakere fulgte oss på teams.

I dette webinarer får du vite hva de nye reglene for særalderspensjon betyr for deg i luftfarten. Vi ser på situasjonen for ansatte i Avinor og Flysikring AS og hvordan de nye ordningene treffer både de med innskuddspensjon og de i Statens pensjonskasse. Du lærer om det nye særalderspåslaget, hvem som kan få det og hvordan satsene varierer med aldersgrensen din. Kurset tar for seg overgangsreglene for de eldste årskullene og hvordan inntekta påvirker pensjonen din.

Vi går også gjennom hva som skjer i de neste forhandlingsrundene om framtida til særaldersgrensene.

Møtet og presentasjonen er nå tilgjengelig digitalt: [NTL Ressursbibliotek - NTL Ressursbibliotek](#)
Du må være logget inn på [NTL.no](#) for å få tilgang.

Alternativ vei etter innlogging:

Verktøy til NTL-arbeidet -> Ressursbiblioteket -> NTL -> Digitale kurs -> Særalderspensjon i luftfarten

Styremøte i NTL Luftfarten

Det ble avholdt styremøte i desember. Mange tema er gjentakende, som info om aktivitet og regnskap. I møtet diskuterte vi videre arbeid med lønssystemet i Avinor ref. arbeidet fra oppgjøret i 2022. Det har vært diskutert representantskapsmøtet til neste år og kurset for tillitsvalgte er blitt evaluert. Det er informert om saker som det jobbes med samt diskutert neste års aktivitet.

Medlemsmøte

I desember har vi deltatt på 2 medlemsmøter.

Hovedkontoret

På Hovedkontoret var det medlemsmøte den 8. desember. Lena Haugan Andersen avholdt et godt møte med gode diskusjoner og tilbakemeldinger fra medlemmene. Tema var Flytteprosessen som det planlegges med, fra Bjørvika til Oslo lufthavn. Arbeidsplasskonseptet på hovedkontoret og Fleksitidsavtalen var det også gode innspill og diskusjoner på.

Falck i Bodø

Den 18. desember var Ørjan og Pål Kjærstad (2.nestleder i NTL) på tur til Bodø og besøkte våre medlemmer i Falck. Tema for møtet var diskusjon rundt det politiske arbeidet til forbundet og LO. Vi opplevde gode og ærlige tilbakemeldinger og meningsbrytninger.

Diverse aktivitet i desember

Vi har deltatt på ulike møter, prosjekt og kurs, og noen av disse er:

- Styremøte i NTL Luftfarten
- Samarbeidsmøte med HR-sjef og forhandlingssjef
- Møte i Faglig utvalg

- Forbundsstyremøte NTL
- Høring i Arbeidsulykkebegrepet
- Arbeidsgruppe for aktivitet i 2026
- Ledermøte mellom LO og Avinor
- Medlemsmøte på Hovedkontoret
- Konsernstyremøte
- Oppfølging av personalsaker
- Styremøte i LO Stat
- Forberedelser til drøftingsmøte ang tjenestefri tillitsvalgte
- Dialogmøte med lufthavnsjef
- Drøftingsmøte ang tjenestefri tillitsvalgte
- Forbundsstyremøte NTL
- Teamsmøte informasjon om særalderspensjon og endringer
- ID møte Avinor konsernet
- Faglig samhandlingsmøte lufthavndrift
- Medlemsmøte Falck i Bodø
- Oppfølging saker fra Andøya og Tromsø
- Informasjonsmøte pensjon(Avinor)
- Samhandlingsmøte med DRL divisjonsdirektør og HR-sjef

Faglig utvalg PBR

Det er nå besluttet å gå videre med AI innen vinterdrift. Her ser de muligheten for å utvikle et verktøy for brøytelederne som de kan bruke aktivt om vinteren. Kunstig intelligens skal benytte og analysere store mengder data fra ulike kilder. Disse vil bli brukt inn i en modell som igjen vil gi verdifull informasjon til brøyteledere.

IRIS 2.0 er nå rullet ut på alle lufthavnene i Avinor, og tatt i bruk. Dette er et godt verktøy i den daglige driften i dag, men har også potensial til å bli bedre. Her vil det komme oppgraderinger etter hvert, og det er også mulig for brukerne å komme med innspill til forbedringer.

Full flush belysning er et tema som mange er interessert i. Vigra har montert en type av denne type lys som de sjekker ut. Men det er også nå et prøveprosjekt på Sogndal. Som flere har nevnt, så har dagens brøyteskjær store utfordringer med mikroplast. De forurenser mye og har stor negativ innvirkning på miljøet. Ved å utvikle full flush belysning vil en kunne gå over til stålskjær, og dermed forurense mindre. Erfaringer tilsier også at de vil gi et bedre resultat etter brøyting.

Dette er et prosjekt som tar lang tid, både med tanke på å utvikle gode nok lys, og med tanke på å skifte ut eksisterende belysning. Slik det ser ut i dag, så vil dette måtte skje ved en reasfaltering.

Det utvikles ny grunnopplæring for B&R som trer i kraft 2026. Her vil det være et nytt opplæringsprogram som skal gjennomføres og kvitteres ut på egen lufthavn før en kan sende vedkommende på kurs.

Avtalen for standardbrannbiler er i havn, og det vil fortsatt være Egenes brannteknikk som skal levere disse.

Spesialbrannbiler er fortsatt i prosess, og dette vil bli avgjort tidlig på nyåret.

Avinor velger å benytte norsk språk på sine lufthavner. Det er sendt inn søknad til Luftfartstilsynet, og de avventer en godkjenning på dette.

Det vil da bli nødvendig med en norsk språktest for alle som skal på manøvreringsområdet. Det legges også opp til at personell som ikke behersker norsk godt nok, men kan tilfredsstillende kravene til engelsk tale, vil få muligheten til dette.

Oslo vil ha unntak, og der vil det være engelsk. Dette begrunnes i at når de har kontakt med tårnet, så er de på samme frekvens som luftfartøyene.

Prosedyre for kollektiv klarering er nå ferdig, og vil gjelde for kortbanenettet som er en del av multippel drift opp mot RTC. E-læringskurset er klart, og legges ut innen kort tid.

NTL-kurs

Husk å se på [NTLs kurskalender](#). Her finner man mange nyttige kurs for tillitsvalgte og medlemmer. Reiser man på kurs så får man dekket reise, kost og losji samt at man ikke blir trukket i lønn. Utvid din kunnskap og bli kjent med nye folk.

Sosiale medier og NTL-nettside

Husk å "lik" vår side på [Facebook](#). Vi har også en [hjemmeside](#). Hjelp gjerne din kollega til å finne frem til dette.

Vi er også på [INSTAGRAM](#), så følg oss gjerne der også! Du finner oss ved å søke opp ntl_luftfarten.

Kom gjerne med innspill til oss

Vi oppfordrer alle til å komme med innspill til innlegget vårt. Er det noe man trenger mer info om eller annen type info, hører vi gjerne fra dere. Vil man ha inn info om egen aktivitet er dette også fullt mulig. Bilder er også bra.

Med vennlig hilsen

Ørjan Kvalvåg

Mike Antonsen